

Maak nu echt werk van onderzoek pulsvisserij

In november stemt het Europees Parlement over innovatie in de visserij. De controversiële pulsvisserij, waarover al maanden een pittige discussie woedt in Brussel, is voor Nederland het belangrijkste onderwerp. De Europese Raad van Ministers wil deze nieuwe manier van vissen, die gebruik maakt van elektriciteit, voor een groot deel aan banden leggen. Dit tot ongenoegen van de Nederlandse overheid, die deze techniek de afgelopen jaren juist heeft gestimuleerd. Het voorkomen van een EU-verbod op puls is zelfs specifiek opgenomen in het nieuwe regeerakkoord. Nederland loopt voorop met het toepassen van de techniek: puls is hier ontwikkeld en op dit moment hebben 84 Nederlandse kotters een tijdelijke ontheffing. De huidige maatregelen staan toe dat 5% van de vloot tijdelijk gebruik mag maken van de pulsvisserij. Maar dankzij een intensieve lobby van Nederland heeft bijna één op de drie schepen in onze kottervloot een pulsontheffing, die officieel is verleend om de techniek te onderzoeken. Deze grote hoeveelheid ontheffingen is niet gebaseerd op een onderbouwde afweging van wat nodig is voor een goed onderzoek, maar eerder op een truc om zo veel mogelijk schepen met puls te laten vissen. De Europese Raad wil nu dat deze ontheffingen worden teruggedraaid. Dit wordt alom gezien als een tik op de vingers van Nederland dat onzorgvuldig met de bestaande regels is omgesprongen. Het intrekken van deze ontheffingen heeft grote gevolgen voor de Nederlandse visserij. Er wordt nu dan ook door de vissers alles op alles gezet om de ontheffingen te behouden. De Nederlandse natuur- en milieuorganisaties Greenpeace NL, Good Fish Foundation, de Nederlandse Elasmobranchen Vereniging en Stichting De Noordzee geven hun visie op deze situatie.

Duurzame visserij en innovatie

Hoewel wij vinden dat het Nederlandse enthousiasme voor de pulsvisserij voorbarig is, zou de visserijsector niet moeten worden gestraft voor innovaties; dan gooien we het kind met het badwater weg. De verdere verduurzaming van de visserijsector is een even noodzakelijke als complexe opgave. Innovatie en onderzoek zijn de komende jaren noodzakelijk om visserijtechnieken te ontwikkelen die schade aan het ecosysteem in zee minimaliseren en tegelijk rendabel zijn voor vissers. De pulsvisserij is een potentieel interessante vernieuwende manier van vissen, maar momenteel is ze onderwerp van Europees politiek getouwtrek.

Wat weten we over pulsvisserij?

Pulsvisserij is een techniek waarbij stroomdraden over de zeebodem slepen en elektrische schokjes afgeven. Vissen die een stroomstootje krijgen springen op van de bodem en kunnen zo worden opgevist met een sleepnet. Een van de voordelen is dat de bodem veel minder wordt omgewoeld dan bij andere vormen van bodemvisserij. Ook is het vistuig lichter, waardoor het brandstofverbruik afneemt: goed voor vissers én het klimaat. Bovendien zijn er aanwijzingen dat pulsvisserij selectiever is: de enorme hoeveelheid ongewenste bijvangst die kenmerkend is voor de Nederlandse sleepnetvisserij op tong vermindert er mogelijk door.

Elektrisch vissen is in principe verboden. Het idee van de combinatie elektriciteit en water klinkt gevaarlijk en sterke elektrische schokken kunnen grote schade toebrengen aan het ecosysteem. Pulsvissen gebeurt echter met een laag voltage en kan dus niet met elektroshocktherapie onder water worden vergeleken. Toch zijn er nog tal van vragen over de risico's van de puls: langdurige blootstelling aan lichte elektriciteit zou bijvoorbeeld de chemische samenstelling van de zeebodem kunnen veranderen en het bodemleven aantasten. Veel vissoorten zijn gevoelig voor elektriciteit: haaien en roggen gebruiken het bijvoorbeeld bij het jagen op voedsel; hoe zij op pulsvisserij reageren is nog te weinig onderzocht. Een ander risico is dat – juist door het lichtere vistuig – gebieden kunnen worden bevestigd die voorheen met rust werden gelaten. Voordat deze vragen beantwoord zijn, kan de pulstechniek volgens ons dan ook niet als duurzaam bestempeld worden. Er is inmiddels wel een uitgebreid onderzoeksprogramma gestart; de resultaten hiervan worden echter niet vóór 2019 verwacht.

Hoe nu verder?

Het is mogelijk dat pulsvisserij een waardevolle rol zal spelen in de transitie naar een duurzame visserij op de Noordzee. Voor natuur- en milieuorganisaties is het echter belangrijk dat de komende jaren voor eens en altijd duidelijk wordt wat de daadwerkelijke gevolgen van pulsvissen voor het leven in zee zijn. Innovatieve visserijvormen zoals puls zouden alleen mogen worden toegestaan als door onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek is vastgesteld dat ze minder ecologische impact hebben dan bestaande technieken. Alleen onder die voorwaarde mogen de 84 Nederlandse ontheffingen omgezet worden in vergunningen. Als het tegendeel blijkt, moeten de ontheffingen alsnog worden ingetrokken. Het is belangrijk om nu écht werk te maken van het onderzoek en daarmee eindelijk duidelijkheid te krijgen over de vragen die er nog zijn over de pulsvisserij. Daarom roepen wij de Nederlandse overheid op om erop toe te zien dat het lopende onderzoek de bestaande vragen beantwoordt in plaats van zich onvoorwaardelijk achter de pulstechniek te scharen.

Floris van Hest, algemeen directeur Stichting De Noordzee
Tom Grijssen, campagneleider Oceanen Greenpeace Nederland
Irene Kingma, directeur Nederlandse Elasmobranchen Vereniging
Christien Absil, voorzitter Good Fish Foundation

